

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni prêkmurszke evangelicsanszke sinyorije
reditel i vödávnik: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopiszi sze mörejo v
:: Puconce posilati. ::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v
Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsiło gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel.
Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconcl.

Trdi grád je nas Bôg zmo'zni

Piszao: HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Dr'záve, národje szvetijo one velike i znamenite dogódke, one velike obládnosztí, stere szo národom, domovini blá'zenoszt i szlobodscsino szpravile.

Reformácije szvétek je tüdi szvétek obládnosztí, nê edne dr'záve, nê ednoga národa, nego cêloga protestántszkoga szvéta szvétek je tó.

Toga szvétká velikoszt i odícenoszt je tēm véksa, ár szo pravice nevkleknyeni bojnik i nê na z-krvjöv napitom pôli, nê z mecsom i püksov oszvojili tó obládnoszt nego z nevidöcsov düsevnov mocsjöv je dōbo na szvojo sztrán reformácije bojnik Dr. Luther Márton pravice prijátele, szamo z dühovnim ro'zjom, szamo z ro'zjom Bo'ze rêcsi je obládao glaszitele satringe i krívoga vervanya.

Na etom velikom nasem szvétki naj pride vu nasa szrdca bogábojazen i trda vernoszt vu Krisztusi, szpévajmo z veszeljom i radosztjov tomí visesnyemi Goszpōdi: „Trdi grád je nas Bôg zmo'zni.“ Trdi grád nam je bio vu preminöcsem vrēmeni: tó je nase veszeljé; Trdi grád nam je vu zdāsnyem vrēmeni: tó je nas trōst; Trdi grád nam bōde vu bodöcsem cāti; tó je nasa vüpazen.

Trdi grád je nas Bôg zmo'zni. Trdi grád nam je bio vu preminöcsem vrēmeni; tó je nase veszeljé.

Gda je Krisztusova szvéta maticérkev obládala szvoje zvünszke nepriátele, té sze je odznōtra escse véksi nepriátel protio, ár szo zapüsztili tó csísztó Krisztusovo pravi-co, cslovecsa vcsenyá szo prineszli vu vadlűványe, stero je naszprōtno bilô szvétomi píszmí. Satringa, na bucso hodēnye, grehov odpüszcsēnya cēdelov odávanye, nemorálno 'zivlēnye szo oszkrúnuli cérkev. Katolicsánszkoga vadlűványa gláva je rim-szki pápa bio, kí sze je za Krisztusovoga namesztníka i za Petrovoga naszlednika dr'zao, kí je szōdo obri caszarov i kralöv, szlobodscsino je preganyo i steri szo dönok bilí tak batrivni, ka szo vöpovedali pravico, one je na garmade dao odvlēcsti. Popevje, na stere je vodsztvo lűsztva bilô zavüpano, szo sze zalēvali vu mlakaj nemorálnosztí, popevje szo nê bilí pasztérje szvojega lűsztva, nego zgrablivi vucké. Verna dűsa je szamo z pomocsjöv szvét-cov lehko prisla k Bôgi. Jezero i jezero lűdi je glédalo 'zmetno tó oszkrúnēnye szvéte vere, ali odkrito niscse sze nê vü-pao zglásziti prōti toj nepravicsnosztí, ár szo garmade escse z velikim plamnom go-rele. Ali ednók sze je dönok razvédrilo i nas veliki reformátor Dr. Luther Márton je zacsno verepoprávlanya veliko delo.

Rimszki pápa je zöpszton kuno Lut-hera, zöpszton szo sze bojüvali prōti nye-mi od pápe mobilizirani popevje z ro'z-jom, vöpövedana rêcs je sla dale, vu'zgá-na szvetloszt je razisla.

Ali kmice prijátelje, katolicsanszka cérkev je nê mogla glédati tò veliko szvetloszt, stera je z reformácijov obládala düse. Zacsno sze je sztrasen boj, gda je lüsztvó na kòdisko palico prislo, zemla je püsztilna posztála, bojüvali szo sze pròti evangelicsánom i kalavínom z ró'zjom, z recsjöv, z mre'zami i z szílov.

I dönok 'zivémo i sztojimo mí protestántje. Zaman nasz je katolicsánszka cérkev pregányala, zaman nam je dühovnike i vucsitele vu temlice zapérala i na garmade odegnála, nász je vnicsiti nê mogla, ár je Goszpòd z nami bio. Trdi grád nam je bio vu preminòcsem vrèmeni: tò je nase veliko veszéljé.

Ali Bòg je tüdi nas trdi grád vu vezdásnyem vrèmeni i tò je nase tròstanye. Oh kelko szo nasi ocsácke mogli trpeti za volo nasega lèpoga vadlúványa. Ali bi mí, nyihovi naszlednici mogli vsze nyihovo trplénje, pregányanye pozábiti? Tüdi vu vezdásnyem vrèmeni naj pred vszákim evangelicsánom sztojí onoga trpécsega evangelicsanszkoga dühovnika kèp, gda ga katolicsanci nepravicsno bicsüjejo, gda szvoje vküperposzèhnye roké pròti nébi zdigne, gda sze na nyegovi vüsztaj obszlédnyim zglászi szvéta pészem, stere glász je mocsnèsi od vszákoga vihéra, stera pè-

szem je z vervajòcse düse prisla vò i nêbo proszi: Trdi grád je nas Bòg zmo'zni! Nê bratje, vsze tò nemoremo i neszmièmo pozábiti, dokecs bode evangelicsanszki düh 'zivo.

Ali pítanye je, jeli 'zivé evangelicsanszki düh? Jasz tak míszlim, da nê je mogòcse, ka bi tisztí düh, steri je 'ze tak dugo 'zivo i delao, steri je telikim szrdcam mír, batrivnoszt i navdüsenoszt podelio, steri je lüsztvó blí'ze pripelo k Bògi i k krsztsanszkój popólnosztí, da bi té düh szploj veszno.

Katolicsanszka cérkev je tüdi dneszdén priprávléna na boj pròti nam. Csi bi mogòcse bilo, ona bi znòva vu'zgála garmade, zacsno bi preminòcsega vrèmena 'zalosztno zgodovino, ali dönok nema vecs tiszte mòcsi, da bi mogla vnicsiti one, kí Krisztusa csísztó vadlújejo i predgajo. Isztina, da katolicsanszka cérkev escse dnesz nász za krívoverce imenüje, ali vsze ogrízavanye je zaman, nê nam trbê vcagati, nê nam trbê v cágloszt szpádnoti, ár je trdi grád nas Bòg zmo'zni i tò je nas tròst. Tá mòcs vu mlácsne vernoszt, vu vszebicsne lübézen vcepi i odevzeme mòcs neprijátelovoga ró'zja, tak da nam oni nemorejo skòditi.

Ali goszpodni Bòg nas trdi grád osztáne tüdi vu bodòcsem cajti i tò je nasa vüpazen.

Podlísztek.

Patikáriusova biblia.

(Z-verepregányanya vrèmena.)

(Po Luther drüstvi z-vödáni kníg píszaó i poszlovenco FLISZÁR JÁNOS.)

VI.

Okòli trétje vòre popoldnévi je grofa pósztanec zrogátó po Lipphárdiovi dveraj. Naglász je dao dományim grof, ka je grèhsnoga patikáriusa na 100 zlátov placсила oszòdo. Povedao nyim je i z-ednim, csi tak, ka té berság za dvè vòri doli nedenejo, tak da szí Lipphárd Mihály escse dvá dobríva tledna lehko premislávao od szrecse premenyávanya, ár grof escse vu etój nocsi kkráli v-Prága váras má odpottüvati.

Mári 'zona i Katika sztá sze jòkale od radosztí i blájzeno szo szemtá pohí'zi drkale. Nê

szmo zaman molili, te dober Bòg je dönok vò oszlòbedo nasega predrágoga csloveka. Dícseno naj bode szvéto imé nyegovo!

Ali pènzei! Odkud naj vzemejo tak nahitroma telko pènez: 100 zlátí?! . . Matí je naprè prineszla málo leszeno skatülo, ali zaman je je cstèla, od 23 zlátí vecs nemre naprè posztaviti. Katika je tüdi naprè prineszla szvojo ledreno zacsko; v-tò szo szranyüvlsli od krsztai i od sztári roditelov v-senk doblene pèneze. 48 zlátov je bilò vnyè. Escse falí 29. No hitro trbê idti po Ferenc, on naprè szprávi escse, kelko jì falí. Itak ga trbê, ár de on neszao resinge sumo k-grofi.

Níkse hibe je nê bilò vecs. Ferenc je szrdcá ponüdo na poniòcs szvoje prisparane pèneze, tak da je 100 zlátí vküper bilò.

— Lehko escse kákse hiba jeszte? tak da bi kaj pred menom tajiti mela? píta sztiszkávajòcs Mári matí, kak szta szí Ferenc i Katika pred oblokóm òmurno zgovárjala.

Isztina, da na nasega evangelicsan-szkoga vadlűványa drĕvi tűdi 'zivéjo nemárnĭ, mlácsni i vszebicsni lűdjé vu velikoj vno'zini, isztina da nász pregánya nas sztári protivnik, ali dĕnok sze nebojimo za szvojo lűblĕno cĕrkev, za szvojo pre-drágo vero, ár nász nas dober Bĕg ne osztávi tűdi vu bodĕcsem cájti. Záto sze vűpajmo vu lĕpoj bodĕcgnosztĭ nasega evangelicsanszkoga vadlűványa.

Záto mí escse dneszdĕn protestálĭvamo prĕti rimszkomi krĭvomi vcsenyĕ i ni cĕna, ni ogrĭzávanye, ni szĭromastvo, ni poni'zenye nász ne vcaga, ár známo i

mocsno verjemo, da poni'zenye naszledűje zvisenye, ogrĭzávanye-dĭka, krĭz-korĕna, bojűvanye-obládgnoszt, pregányanye-veki-vecsni mér.

Známo i verjemo, da je trdi grád nas Bĕg zmo'zni. Trdi grád nam je bio vu preminĕcsem vrĕmeni, trdi grád nam je vu vezdásnyem vrĕmeni i trdi grád nam bode vu bodĕcsem cájti.

Pazimo záto na szvoje evangelicsan-szko vadlűványe, verosztűjmo i molmo, da naj vu szkűsávanye neszpádnemo, naj známo obdr'zati ono, ka mámo, i naj nam niscse nemore vkrajvzĕti naso korĕno.

Potűvanye na Gusztáv Adolfa drűstva gyűlĕs vu Freiburg (Nemskiorszáĝ, Baden)i odnut vu Schweitz.

Piszao Dr. POPP FŰLĖP ev. pűspekadministrátor.

Gusztáv Adolfa drűstvo je szvoj lĕtni gyűlĕs szeptembra 16—21. v-Freiburgi dr'zalo. Velike manifestácie szkázanye je bio té gyűlĕs pá od evangelicsanszke bratinszke lűbéznosztĭ i vkűp-dr'zánya.

Jezerke i jezerke szo sze szpravile vkűper vu ete űszvetno oszná'zeni váras. Z-dalĕsnyi i bli'zányi mĕszt szo sze szpravili vkűper, da szve-tűjo ino sze vkűpno veszelĭjo z-verebratmi; naj dájo i vzemejo nĕ szamo dári, nego tűdi bratin-

szko lűbéznoszt, szvéto navdűsevnoszt za evange-lioma űpravice. Mĕcs, batrivnoszt i vĕdr'zánye k-na dĕsemi boji za Bo'zo nájdrgaso miloszt, za csĭsztĭ evangelicsánszki návk i vero! Nĕ szamo Nemskogaorszáĝa Gusztáv Adolfa drűstva poszla-nĭki szo prisli vu velikom racsűni na té gyűlĕs, nego prisli szo Ausztrie, Csekoszlovákie i szĕszednoga Schweitza poszlanci. Z-Vogrszkogaor-száĝa, z-Románĭe, z Erdĕlya, eden-eden zasztĕp-nik. Jugoslávĭjo szmo trije zasztápali: jasz, Sos-

— Nega mama nika, ka bi bilĕ, szamo ví vídĭte povszud sztrahsnike, drága mama! . . . Pa nász zdá 'ze goszpodin Bĕg tak vĕ pripela z-varĕványa. 'Ze sze je vecs nĕ szlobodno sztarati, dnesz sze szamo veszelĭti moremo.

— Tak je, naj szamo pá med nami bode nas dober ocsa, — te mo sze z-isztinom veszelĭti! . . .

Vszi szo sli pred Lipphárd Mihály. Ferenc je hitro gori odneszao pĕneze, te szo szi pa vszi pred vráta sztanoli. Kak nyim je bilo szrdĕc! Na vszáki sztopáj szo sze tá zglednoli, vszigdár, gda szo csűli, ka szo sze dveri űdprle, szo erkli: zdaj idejo! . . . Ali dugo je nĕ prisao. Vrĕmen je já-ko pomali slo. Minute szo sze za vere vidle. K-koncovi szo sze ta velika vráta űdprle, i viditi je bio on segavoga, ednákgoga dr'zánya mĕz. Prisao je, tű je bio. Be'zécs szta hűtila eden k tomi ovo-mi, ali vűszta szo nyima nĕma osztala, ár jeszte

tákša radoszt tűdi, stera nedá glásza, obĭnola szta sze i szamo szta szi szkuze briszala.

Med potűjĕv szta vecskrát sztanola; prisli szo poznanci, na pávidĕnye, na veszélo podánye priátelszke rĕke.

Domá ramo v-ramo prikapsĭvsa, szta vdil-jek szpohodila hí'ze. Lipphárd poglĕd je preho-do hí'z kotĕ i szpoglado je szprávo. Vsze je to prvĕse i dĕnok vsze jakse, kak je prvle bilĕ . . .

Pred oblokem doj szpádnjeno korinino csrep-nyĕ vzemeta gori. Dokecs szo tam bilĭ, eden ná-gel veter je jo doj vrgao.

— Vis, eto cvĕt je tűdi szila vlomila! — ercsĕ potthoma patikárus i ocsĭ szo sze nyemi zaszkűzile.

'Zenszka ga dale pela. — Eszi hodi Mihály, bár glĕdaj lűbezni'vo tvojo pelorgĕnio — rĕ'ze li-cojne cvĕt má. Glĕj, glĕj, ta ova sze 'ze tűdi razvĭja! . . .

Tűhi mrák je pokrio natűro i na vecsĕra perotáj sze je akácie cvĕtja szladki dĭs szkrio vu hí'zo. Od gráda vrát kraja je roglátűl csűti, vu

taréc Ferencz légrádszki, i May H. hrastováci evang. dühovníki.

Szept. 16-ga szo v-Báden dr'zéli vu vszákoi evang. cérkvi ôszvetne Bo'ze szlů'zbe dr'záne na znaměnye toga, ka je v-etom leti nyův ország doszégnota ona csaszna szreca, ka je zmo'zno Gusztáv Adolfa drůstvo prinyi dr'zalo szvoj lětni glávni gyűlés. Pri tej Bo'zi slů'zbaj szo navěkse kak gosztjé, drůgi dühovnicke predgali, tak jasz szem v-Mannheimi v-Conkordie cérkvi obszlů'zavao Bo'zo szlů'zbo.

Szept. 17-ga je dr'záno to prvo vkůpprihájanye, vu sterom szo Gusztáv Adolfa drůtvo pozdrávľali rázľocni drůstv poszlanci.

Szept. 18-ga szo dr'zali szejé rázľocni ôdľelki G. A. drůtva. Na ednoj táksoj szejí je racsun dáni ôdtoga, kak veliko mőcs vcsinijo na evangelicsanszke vere potrdjenje i razsůrjávanya presztóri: evang. stampi, csaszopíszi i kalendarii. (Od toga bi szi eti prinasz tůdi dobro bilő premislávati.) Potom szo 'zenszki drůtve i diakonisov děl naznanenya razprávlali itv.

Pred gyűlésom i zanyim szo vu varaskoj velikoj dvoráni ôszvetne szlů'zbe Bo'ze dr'záne, gde szo premenyávno predgali rázľocni országov poszlanci, med nyimi jasz tůdi. Prľiliko szem meo edno naprědávanye dr'zati, vu sterom szem Jugoslávie evang. cérkvi polo'zaj szpoznávao.

cérkváj szo szejé zglászili zvonővje. Vecsernico szo zvonili.

Lipphárd szi je na szvoje meszto szejé, gori szi je djao k-cstenyě ocsále, roké je namolľtev szklűcsa, potom szejé je boleznio okōli zgľedno. Márie szrdcé je ôbsűtilo, zakaj szejé 'zalcsztí mo'zádůsa. Prěk je szégnota szťola i namali szejé tek-nola nyegove rōke: — Bogá molmo Mihály!...

Te je tá szťopo Ferenc, vő je potěgno ôd kapůta szťáro, ponosěno bibliio i na szto je jo djao: — tů je! nazáj szem jo prineszao.

— Nazáj szo jo dáli? — szkricsi v-radoszti Lipphárd i ocsí szo szejé nyemi liki dzűnd'z blűscsale.

— Nazáj szem jo kűpo!

— Drága je bíla? — pítala je Mári i lűbėznivo gládila Ferencá pogľávi.

— Zahválím ti moj szin, — ercsé Lipphárd i k-szebi ga je ôbino.

— Jasz ti tůdi hvállím Ferenc — právi namali szejé szmehěcsa Katika — potom je málo szvojo rokō vu Ferencovo sűrko dľan djála, i tam je jo pozábila i bláj'zeno glědala vu lűbiva ocsí.

(Dale.)

Glávno ga gyűlésa nájvise pozdigávajőcse pripetjé je bilő Dr. Rendtorff predsiednika ôdprtno govorěnye. Za tēm je Dr. Geissler drůtva tájnik goriprecsteo szvoje presztranno naznanenye ôd G. A. drůtva pretekőcsega leta ôpravíc. Potom je naszľedűvao gyűlésa nájszvetľěsi punktom: ôszvetni daril prěkdánye. Tů je znōva ôbsűto csľovek, ka je Gusztáv Adolfa drůtvo práva Krisztusova lűbėznoszť; ona lűbėznoszť, sťera jedľno evang. szv. materé cérkvi potrěbcsino dr'zi pred szebom, sťera na nyé vtrďjenoszť tak velike áldove prinása. Csľoveka szrdcé lűbėzni toplőcsa prehodi, gda vľdi, ka je szpodobna doprineszti vere lűbėzen? Ali z-drůge sztráni prehodi je nezadovolnoszť, csi szi natō zmislľmo, ka kak malo csinimo mí za nasi verebratov ôcťetek.

Pred gyűlésom je prěkdála Bádena dr'zěle ev. cérkev Gusztáv Adolfa drůtvi 540,000 dinárov áldova; némski ev. mladěni szvoje vkűppobráne áldove 500,000 din; Nemskogaországá evang. 'zenszka drůtva 175,000 din. Zvōn tej daril evang. 'zenszka drůtva doszta oľtárni pokrľvov, szrebrno szpōvedno poszōdo na ev. gmaja racsun. Vidőcsi tō veliko lűbėznoszť i verevrěloszť, sťera je vszákoga nazōcsibedőcsega globoko genola, mi je eto pítanye prisľo na vűszta: Jeli szmo vrědni na tō, ka szejé i za nász prinása eto veliko áldávanye? Jeli jeszte kaj vu nami tůdi i kelko z-ete áldovnoszťi i verevrěloszťi k-nasoj szvėtoj materi cérkvi?

Ár tō tak mores preszámnatí, lűbleni moj cstitel i cstitelkinya, ka z-tě na G. Adolfa drůtva oľtár prineseni áldovov vszákio leto i nase jugoszľovanszke evang. gmajne tůdi dobľjo podporo. V-etom leti je velko podporo dobľla: Hrastovácka ev. gmajna na zídanye cérkvi 150,000 din; legrádska na farov zídanye 24,000 din; Novivrbászdi diakonisov drůtvo na zídanye szírotne hí'ze 175,000 din i escse vecs mēnsi daril, szvevkűper 540,000, tak vecs kak pō milliona dinárov.

Proti nam szkázana etak velika lűbėzen i dobrōta nász má būditi, da nē szamo z-recsjōv szkázűjemo i prinásamo zahvalnoszť, nego i zcsiněnyem tůdi.

Jugoslávie evang. cérkev je dokoncsala, da vszákio leto na reformátie szvėtek szejé vu vszákoi cérkvi offertorium má dr'zati i tak vkűp szprávlěne suma szejé na zahváluoszťi znaměnya Gusztáv Adolfa drůtvi má poszlati.

Ka naj pri toj priliki kak nájvecs áldovov prihája na té szvėti cil vkűper, mi naj szľobodno

bode k-nasim vernikom tō goripozványo poszlati, stero je Gusztáv Adolfa drůztvo poszlalo 1927-ga k-nemskim evang. vernikom: „Důzni szmo edno nezaosztányo dobrōto csiniti! Důzni szmo vu Diasporáj raztorjeno živōcse evang. verebrate vu veri obdrůzati! Evangelicsanszka szv. cėrkev je edna mati, stera doszta csėri mǎ. Vnōge csėri szo odhǎjale z-materne hiže tá po szvétı; v-Ruszoszki orszǎg, v-Ameriko itv. Tá mati sze lehko prestimǎva z-szvojimi cserǎmi, one postenyė i csėszt szprǎvijo evangelicsanszkomi imėni! Szamo ka tak raztorjeno živōcse, je nyjh sors teski; csesztokrát szı zmıszlıjo na szvojo dobro mater, od stero szo tak dalecs szpadnoie; etaksa pıszma posıljajo: „Lůblėna mati, neszpozǎbi sze z-nász; neosztavi nász med tůhinci; drůzi nász z-szvojov krepkov ramov, da sze nepogůbimo!“

Szv. m. cėrkvi odgovor je na proszėcsa pıszma Gusztáv Adolfa Drůztvo. Kaksi vǎlasz naj dǎmo vu dalecsıni bodōcsim cserǎm? Ka naj poslemo evangelicsanszkim bratom nasim?

Mı nyim eto odpısemo: „Drǎgi nasi verebratje! Trōstajte sze! Vůpajte sze! Mı vıdimo vase potrėbcsine, vasa zmenkanya, obcsůtimo vasa zelėnya. Vas sors je teskėsi, kak nas i dōnok szte verni osztali. Hvǎlımo vam! Molimo za vǎsz. Pred nebeszkim trōnusom sze vu důhi nǎıdemo z-vami. Ali mı nē szamo molimo, nego i csinımo za vǎsz. Mı vǎsz gori poıscsemo, da najszpoznamo vase zelė i vtihsamo boleznoszti vase. Tak je! tō je glavno delo: pomagǎjōcso ramo vam ponůditi, vase teǎzkōcse odvnrōti, mōcs i batrivnoszt vlejǎti vu vaso krhkoszti. Vnōgim szmo ze na pomōcs bıłı pri zıdanyi cėrkvi, sōle, farofa, da sze vu veri naj podrđǎvajo i sztǎlni osztǎnejo. Doszta gmajn je li tak mogōcsa dűhovnika, vucsitela placısvati, csi je mı vu tom pomagamo. Doszta szırotni hız, sztercov obrambe, dijacski, diakonis dōmov i ti betėzni rōmarnic je li tak bıłō mogōcse nasztaviti i li tak szo mogōcse obosztǎti, csi zvōn Bože pomōcsi sze i na nász naszlǎnyajo.

Ali, ka szhǎja z-toga? Tō, lůblėni cstitel, csi lůbis evang. vero, stero ze od detinsztva mao poznas, ka, ka mǎs hvǎlıti ocısiscsenomi krsztsanszkomi vadlıvǎnyı: tak je tvoja szvétǎ dűznoszti tůdi podpėrati tē szvétı cil. Csi zdǎ na reformǎtie szpōmenka szvétėk, vu szrdci obhodjen, szı zmıszlıs na reformǎtie blagoszlov, teda neboj preszkōpi vu ǎldova prenǎsanyi. Glėj bǎr, kakse ǎldove prinǎsajo „etoga szvétǎ szınōvje“ na nyih

razveszeljavanya; ali glėdaj, kakse ǎldove priǎsajo katholicsanye na klōstrov, na zǎpornic, na Mǎrie kongregǎtie, na verszke csaszopısze, kalendarie z-recsǎjōv na szvoje verszke cile! Nedǎjmo sze odnyih szramotiti! Aldűjmo na nase szv. vere obrǎnenye, podrđǎvanye sztojėcse Gusztáv Adolfa drůztva szvétė cile.“

Tō je bıłō onoga goripozványa glǎsz, stero je Gusztáv Adolfa drůstva predsėdnıksztvo v-1927 leti k-nemskim evang. gmajnam poszlalo. I ka je tō goripozványo nē bıla kricsėcsa rėcs vu pıscsǎvi, nam kǎže on lėpi nǎszhǎj, steroga szo, kak ōszvetni dǎr na gyűlėsi predsėdnıksztvi prėk dǎlı.

Naszledűjmo i mı nyih pėldo. Miloscse Bōg pa naj blagoszlovi i obarje nasega velkoga dobrecsinitela i podpornika Gusztáv Adolfa drůztvo!

* * *

Szept. 23-ga, kak sze je G. A. drůztva gyűlės dokoncsao, szem z-Freiburga nē zrǎven domō sō, nego prėk szem potůvao v-szōszedni Schweiz, gde tůdi jeszte k-Gusztáv Adolfa drůztvi priszpodobno protestǎnsko vadlıvǎnyo podpėrajōcse i podrđǎvajōcse drůztvo, steroga imė je: *Eurōpe szrdiscse na gmajn podpėranye*. (Europäische Zentralstelle für kirchliche Hilfsaktion) V-eto drůztvo posıljajo Sweitzǎ, Skandinǎvie, Anglie i Amerike protestǎnusje gmajne podpėrajōcsa darila i odnut raztǎlano razposlejo tim potrebűvajōcsim.

Toga drůztva predsėdnık je Dr. Keller Adolf Genfa evang. dűhovnik, kǎ je nasi jugoszlovanski evang. gmajn tůdi veren podpornik i poznǎnec, ǎr je ze vecskrǎt bio pri nász. Eto schwaıcinszko dobrotivno drůztvo nē szamo z-darilpodporami nász pomǎge, nego protestǎnsko zadrugo je nasztavilo, stera na mǎlı interes posztojilo dǎ potrėbnim gmajnam. Tak sze je poszrecsilo belgrǎdskoj ev. gmajni, stera farof namėni zıdati na 5%-tov 200,000 din. posztojila dobıti. Da priszpodobno na fal interes posztojilo bode drűgim gmajnam potrėbno, escse i Distriktuo (krajıni) tůdi, rǎvno zǎto szem z-cėrkevne okrajıne zavűpanyem sō k-Dr. Keller predsėdnıki. Trı vere szem szı zgovǎrjao znyim vu poszli posztojila gorıvzėtji, na stero gledōcs szva szı naszledűvajōcs poglıhala. Z-principiuma je ze zdǎ vōpovėdano, ka drůztvo na jugoszlovanszke verszke cile, na tōnyı interes, nǎjvıse na 5%-tov posztojilo dǎ. Tǎkse posztojilo dobıjo:

a.) gmajne; b.) Ev. diakonisov drůztva, szırotne hiže, miszionszka szprǎviscsa. c.) Solė, dijacski dōmi, stero vu evangelicsanszke cėrkvi lasznoszti jesztejo.

Poszojilo sze pôleg naszledŭvajôcsega závezka dobí:

1.) Cérkevna okrajna morálno podgovornoszt vzeme na szébe i ogvŭsa na tō gledôcs. ka du'znsk vise môcsi neobté'zi szebé.

2.) Doli zavé'ze a.) dijacska dōma, sōle ali diakonisz szpráviscsa notrijemánye. b.) gmajne negibajôcso vrédnoszt, c.) návadno cérkevno dácso, d.) pri szploj sziomaski gmajnaj cérkevna krajina vzeme podgovornoszt naszébe.

Vsze tá zgovárjánya, ali pogúcsanya pred okrajnizki gyŭlŭs predlo'zimo i odnyega szkoncsanya bode víszilo toga pítanya koncsno szkoncsanye. Tō tim interesnim vu vrēmeni naznanim.

Tú'zno szpomínanye na nepozáblene mrtvece.*)

Pri zacsétki íztka to málo dŭsico
Z-szrdca pozdrávlamo, veszélo glédamo;
'Znyé míl'ga obráza kelko dobra cstémo
Z-prísesztnosztí sze blá'zeno szpomenémo.

Materé radosztí szo csalárne szenye,
Od hípa, do hípa preminôcse tēnye.
Kelko ver'sztŭvanya, kelko szvekli nôcsi
Je szkuze tocsila, z-szvoj' megleni ôcsi.

Deca nyé dneszdén vszi v-zemli pocsívaio,
Nyihove rô'ze sze v-nébi odkrívajo.
I mí 'zivôcsi v-molítvi zdŭhávamo,
Da mír, pokoj májo, sze za nyé molimo.

Materé trôstanye i ocsé delavnoszt,
Roditelov pazka ino cēla szkrbnoszt,
Je vsze zaman, csi neszmilena szmrt príde,
Brez' miloscse pokoszí, eden nevŭde.

Deca szo nē szamo sztar'sov práva vrédnoszt
Bo'zi szo oni, Bôg má ober nyih zmo'znoszt.
Gda za dobro vídi, je k-szebi pozové,
Z-etoga szvéta vu nébo k-szej odneszé.

Tak je bilô túdi pri toj famílii,
Nyé drági szinôvje szo 'ze vu nebészi,
Szmrť je szvoio ramo na nyé vōpresztrla
Nyé ôd sztarisov v-grob nemílo zaprla.

*) Priblízáva sze ti preminôcsi dŭs dēn, záto za aktuálisno dr'zimo pri Kocsár Jo'zefa i tŭvárisice Gorcsán Tezeie kŭpsinszki nasi gmajnáro v na preminôcsi csetvéro szinôv szpomenek kameni kr'zov goriposztávlényi i poszvetŭvanyi príliki, (tek. 1. májusa 20.) po Cigúth Jenői vu vōgrszkom jeziki naprédáni versus na nas materszki, szlovenszki jezík presztávlēno, na 'zelēnye tú'znim roditelom na dŭsevno pomirjenje, v-nasem csaszopíszí v-etoj numeri prinesztí.

Te prvi je János bio, dom'vino je szlŭ'zo,
Za nyô je aldŭvan, za nyô pŭszto dŭso.
Te drŭgi szin Ferenc, trôst ino vŭpanye
Je túdi odháiao, tŭ nihao vandranje.

Te trétji szin Lajos, on láblēni színek,
Túdi 'ze vu grôbi má vecsen pocsínek.
Odháiao je k-Ocsi, nega ga vecs eti —
Tam z-nebész doli sze za sztarise moli.

Jó'zef je bio escse jedino vŭpanye,
Famílie drēva, imēna trôstanye:
Tō szo bilá vasa, sztarisje, vŭpanya,
Drŭgo szo prineszla tekôcsa vrēmena.

Oh ví mladēnci csi bi escse 'zivelí,
Sto zná, jeli bi v-zítki blá'zensztvo meli?
Záto je, sztarisje, z-szrdc vasi pozápte,
Tŭ, gde ví 'zivéte, szamo li práh máte.

Nyih dŭsa vu nébi ta nebeszka v'zíva,
Práh, pepél je szamo, ka v-zemli pocsíva.
Kama sze mí ednôk, pôleg szvéte vere
Preszeliti mámo trôst ino vŭpanye.

Csvetéro szinôv glász v-nebészaj z-angelmi
Szpēva, dícsi vász vu himnuszi nebeszki,
Odkud zhája doli blagoszlov Bo'zi,
Kama sze pozdigne prosnya vasa gori.

Po tom 'zítki i ví za nyimi pridete
V-nebészaj sze 'znyimi z-nôva vjedínate,
Gde blá'zensztvo vase konca nede melo,
Vu nebeszkom vrti de veke trpelo.

Pri szpômenka sztebrov eti pozdigayeni
Sze z-vami szkuzímo vu dŭsí genyeni.
Csi je bár tesko eti szlobôjemánye,
Blá'zeno bô ednôk v-nébi pávidēnye.

Odprto písztmo na g. solszko-ga nadzornika v M. Szoboti.

Veledenjeni G. nadzornik!

K Nyim mámo edno molbo, ár Oni dobro poznajo nase túge, nase nevôle i razmere na solszkom pôli. Dobro nyim je znáno, ka vadlŭványszko-morálno vzgájanye je fundament zdravomi drŭstvenomi i dr'závnomi 'zítki.

Z-toga nágiba szmo szí mí pred 36 létmi dáli goriposztavítí naso evang. sôlo v Murskoj Soboti. Doszta szmo áldŭvali, ali vszedno szmo doprineszli, ár nam je tō vera diktálivala, ka

nam je sôla krvávo potrebná, vu steroy szi priprávlamo bodôcsnoszt cêrkvi.

Gda szo nasz pa bratje gorioszlôbodili, szo nam sôlo tüdi hitro dojzâprli! Nevêmo prav, ali szo nam tô vcsínoli z-prevrôcse bratovszke lübézni, ali pa je tô bio prvi szád szobocske szokolszke gárde? Tak szmo bili prisziljeni naso deco dati v martjanszko rim. kath. sôlo, odkud szo nam prvics nasega dühovnika völäcsili, zdâ szo pa pred nasov decöv záprli vrâta!

Mera nam je z bridkosztjov do vrîha puna! Zâto ji ponízno proszimo za szledüvâjôcsi jáven odgovor:

1.) *Pôleg kaksega zroka szo naso evang. dvorazrédno sôlo v Murskoj Soboti dojzâprli?*

2.) *Sto je privolo v tô od gmajnszke i od visise cêrkevne sztrâni, ka sze sôla dojzâpré? (Iména oszeb.)*

3.) *Na podlagi kaksega zákona i szkak-sim zrendelüvanyem g. Minisztra Proszvete sze je tô zgôdilo? (Dátum i broj zrendelüvanya.)*
Bodimo ednôk na csisztom!

Prizadeti martjânszki evangelicsáni.

Installacija dühovnika v-D. Lendavi.

Lendavsza mála, ali verevrêla gmâna je szept. 30.-toga lêpi ôszvetek mêla. Té dén je notri szpelani po g. Kováts sinyôri i po g. Luthár püconszkom dühovniki v szvojo csészta Skalic Sándor, kak nôvi pasztér gmâne. Ouszvetna Bo'za szlûzba sze je ob 10. vöri zacsnola. Molitvárnica sze je szploh napunila, doszta drûge vere poszlûsâvcov je bilô. Tam szo bili tüdi voditelje drzávni uradov i zasztôpnik 'zidovszke gmâne. Goszpon sinyor szo na podlagi Mt. 7, 13—14 vu vogrszkom, Luthár dühovnik pa na pôdl. Jân. ozn. 3, 20 vu szlovenszkom jeziki drzáli szrdcé globoko obhodécso predgo. Te nôvi pasztér je pa na podl. Ezekiel 33, 1—9 vu vogrszkom jeziki meo predgo. Lendavsza varaska dalárda („Skrjánec“) je dvê lêpivi cêrkveni peszmi popevala, na stere szo jo Szép János r. kath. kântorvucsitel návcili, (Szrdcsna hvála nyim!)

Po Bo'zój szlûzbi je goszpá Siftár Gézova predsiednica evang. 'Zenszkoga drústva szrd-

csnimi recsâmi pozdrávila 'ze potrdjenoga dühovnika i nyemi je v-iméni 'Zenszkoga drústva lêpi senk dála prêk za vecsen szpomin, eden velki, kraszen kêp: Jezus v Gethsemáne vrti. Te necsâkan, drági senk je ocsividno velko radoszt szpravo tomi nôvomi pasztéri. — Ob 1/21 vöri sze je zacsnô banket, szkûpni obed, na sterom je vecs kak 30 oszeb vzélo tao. Tam szo bili zvün Kováts sinyora i Luthár dühovnika, kak sztála gmâne, sztála dühovnika gôszti: Strauss Florian sinyor-kanonik, zasztôpnik r. kath. gmajne; Dr. Brünner Jo'zef zasztôpnik 'zidovszke gmâne; kapetan Alvirovič komandant meszta; Neubeuer Jo'zef zupan Lendave z-szvojev goszpôv; Žgur Vinko sef poste; Čeplak N. sef davcsnega urada; Birsa Josip ravnatel lûdszke sôle; Siftár Géza morávszke gmâne inspektor, goszpá Siftár Gézova predsiednica ev. 'Zenszkoga drústva, Luthár Sârika, Keresztury Kálmán vp. notáros, Szép János r. kath. kântor, Balkányi Elek, Vukan Lajos inspektor, Varga Mátyás kurátor, Ments János pêneznik, Varga Antal trgovec z-goszpôv, Skalic Péter z-zenôv, Talján Sándor, Bohár Ádám, Rituper János, Gaal Sándor, Unger Dénes, Norsics Károly, Pojbics Károly. — Vnôgi drûgi pozváni, kí szo ne mogli pridti vu cêrkev, ali na banket (Okr. glavarstvo, okr. szodiscse, komandant 'zanddárov, Dr. Rudolff rabinar, ravnatel mescs. sôle, Sostaréc legradszki, Kováts K. szlávecski dühovnik i drûgi), szo pozdrávna píszma poszlali. Tüdi g. Dr. Popp Fülöp püspek-adm., vu szvojem lêpom píszmi písejo: »Csi mi je z-têlom nê mogôcse tam bidti, vu dübi szem med vami.« Na banketi je vecs govorov bilô. Gôszti szo okoli 1/2 5 vöre razisli. — Ref. ?!

Gda z-nase sztrâni tüdi eti pozdrávlamo nôvoga dühovnika, nasega lîszta lêpoga vüpanya delatüvárîsa i na nyegovo délanye na onom fontosnom sztrázárszkom meszti Bogá blagoszlov proszimo, teda sztanovitno 'zelêmo, naj má nyegovo ômurno delo csâkani, od Bogá blagoszloveni szvoj nászhaj. — Red.

Grêh: Nájgroznêsa pravica vu grehi je tô, ka sze po szmrti nemore poravnati.

Na grehi niscse negvina, szamo zgûbí, dönok sze vszáki spila 'z-nyim.

Vszáki cslovek vardêva po prepovêdanoj pôti hoditi, tô miszlêcs, ka dobí po grehi, pa szamo zgûbí, obprvim szamoga szebé pogûbí.

Csehoszlovaski reformátusje szo doliküpi Ro'znyószke to- plice za szírotno hí'zo.

Vu csehoszlovaski reformátuske cérkvi 'zít-ki sze je velike znamenitoszti delo doprineszlo. Za 400,000 csehoszlovaski korón szo dojküpi Ro'znyószke kópálnice, vu steri krsztsanszki lübéznoszti násztav céli sereg naménijo goriposzta-
viti: Szírotno hí'zo, diakonisz osznávlanico i dom, za dühovníkov vdóvíc otávni-dom, mladé-
zni szrediscse, konferencij, znotrésznyi misszióv vodsztva i delavcov osznávlajócsi teccájov szre-
discse naménijo nasztaviti.

K-imenüvanim kópelnicam szlíhsi eden z-6 plügov sztojécsi park (püingrad) kre ednoga, vo-
dé obilnoga potoka dvé brégov; edna mlaka, edne z'-zelezninobogatim kópálicsem v-edaoj lëpoj villi i edao parno (szopótno) kópálicse, na edne kondignácie pozdignyeni hotel z-42-ma hí'zoma, z-velkov dvoránov, z-75 posztelami i posztelínov, za 350 oszób jedil skéri (escájga) itv.

Kak sze vídi, jáko pripravno küpüvalo szo dóbili. Ali itak je tó doszta pénéz pri ednoj szíromaskoj confessii. Kak do mogócsi vöplácsati kópálicsa cénó? gde vzemejo pokrítja za blúzi escse tak veliki zneszek, steroga de predelanye hramb i vu nyé potrebná szpráviscsa kostala? Gömörvármegyőva sinyorije dühovníki i vucsi-
telje szo z-szvojega dohodka 10% na 10 lét na ete cil plácsati szamovolno ponúidili. Vu onoj vöri, v-steroj je lübézni násztave gorposztávlanye dokoncsano po gyűlési, szo preci zacsnoli szamovolne áldove darúvati, li hitro je 42,000 koron, z-sztála plácsano, z-sztála podpiszano.

Jezus Krisztus je vcsio, vrácsio i krüh darúvao. Drevéni krsztsanye szamo vcsiti májo segő, escse i tó po nevolnom. Ali, kak je vidíti, na vsze kraje jakse, prijetnése, Krisztusa naszledüvájócsse prísesztanoszti zorja sze zácsa deniti; tróstatí sze mámo, ka pride vrátsenya, krüha darúvanya, tó je tó szociálnoga dela vrémen vu nase szv. materé cérkvi poszebni gmajnaj! (Z-Szejácsa F. J.)

Osznávlanye:

Bojdi táksi cslovek, liki za kaksega bi rad osznovo tvojeja szinü i z-toga sze nigdár niti na edno megénye neszpozábi!

Ne dajmo prék drüгим na- so mladézen!

Za nisterne dní rávno edno leto bode tómi ka szem niká jáko neprijétnoga zvedo. V-Szobotskoj gimnáziji je vecs dnévna vakácija bila. Osznovleníki Diacskoga Dóma szo navékse domó odíslí. Szamo trijé-stirje szo osztanoli tam. Pítao szem nedovédno voditela D. Dóma: z-kém pa trosijo tá szvoj cajt eti? Za odgovor szem dóbo: príprávlajo sze na níkse naprédávanye, stero gvúšno drústvo naméni dr'zati. Zvedo szem z-tém prikapseno tídi tó, ka szo D. Dóma szkoron vszi osznovleníki kotrige onoga drústva, stero je próti cérkvam vu nájbóksem mlácsno, csi né protivno. Prevecs neprijétno me je zadelo vsze tó. Bolezna píťanya szo sla vdíljek po mo-
joj dúsi. Jeli je tak záto dao prék cérkvi hérosz vere, z-Bíblíje sze hranécsi, ponízno bogámolécsi nepozábleri nas dober Kűhár Ferenc, szprávingo szvojega 'zítka znojov: szvoj hram i cójszlisécsi grünt? jeli szo záto aldüvale i aldüjejo verva-
jócse düse lübézen, trüd, pénéze i hráno na eto násztavo, naj vu nyej tákso mladézen dr'zimo, stera za drüge dela? Naj sze vu etoj násztavi, naszprótno nasemi cíli, taksa mladézen osznávla, z-steré cérkev ednók haszka nede mēla?

Jeli negréhsimo próti nasoj cérkvi, gda naso mladézen poprósztom prékpüsztímo drü-
gim? Isztína, ka mladézen aktivíteto 'zelé. Ka pa szhája z-toga na nász gledócs? Dajmo delo mí nasoj mladézni! I jasz sze vűpam, verjem, znam, ka nasa cérkev, nase gmáne z-szrdcá dá-
jo presztor nasoj vucsécsaj mladézni, gde lehko pokáze, ka zná, kak scsé delati za búdiénje verszkoga 'zítka. Szamo naj sze li príprávlajo nasi díjáki z-naprédávanyami, z-deklamácijami, z-pészmani. Z-radosztíjov je prímejo gori i poszlühnejo gmáne, verníci. I escse ráj bodo aldü-
vali na ono lübézni násztavo, stera omogócsi szmaskim díjákom tó, ka szvoja vcsenyá znájo dokoncsávati z-ménsimi materiálnimi szkrbmí.

Poprék szkrbník csznovleníkov D. Dóma, predvszém pa verevucsitel zdá 'ze blúzi 100 evangelicsanszki gimnazistov ná csútita tídi vu etom sztráni szvojo preveliko podgovornoszti. Naj nepozábíta, ka szta dúzníva z-racsundávanyem za mladézen, stera je zavűpana na dűsnó-
vészť nyidva. Naj dóbi tákse verszko-morálno osznávlanye nasa mladézen, da ni eden nevezne 'z-nyé i ednók nezdigne to'zbé próti nam, niti stoj znasi verníkov!

Napísznik

gorivzėti vu přémurszke evang. sinyorije podpornice nazavűpsztva 1928. jun. 29. v-Pűconci dr'zánój szeji.

Siftár Károly predsedaŋk z-toplimi recsmi pozdrávla goszté i nazavűpsztva kotrige, gűlűs odpré, na potrdjenje napísznika gori oproszi Cár Sándora i Darvas Ferenc, za tēm pa naszledűvajűcse naznanenye dá pred gűlűs :

Visziko postűvani podpornice nazavűpsztva gűlűs! Pred sesztimi lėti je grűntana přémurszka evang. sinyorija, stera je mené posztávila uprav teda na organizěrane podpornice cselo. — Nasoj sinyorii uprav eti v-Pűconci dr'zánom gűlűsi szem bio szrecsen podpornice dela krűz notri pokazati, vernike goripozvati na te náj glavneše ōpravice, stere szo sze nadale odlásati nē dalé, csi szmo nē steli, da bi sze přémurszke evang. szv. m. cėrkvi mála lájja pogűbila, od vszē krajűv na nász vděrjajűcsega protivnoga válovja.

Pokázao szem na nase cėrkvi one krváve rane, stere vrácsiti neodlásano; moremo, csi vu teskom boji i vojűvanyi preidti nescsemo. Z-ednim szem pokazao na evangelicsanszke lűbėznoszi i aldovovgotovnoszi ono vretino, stera pűleg moje-ga previděnya nigdár nepreszėhne i z-steru vu vszákóm vrěmeni bal'zam, otavno pítvino zajímlema.

Zdā, gda je mojega zavűpanya vrěmen do-li preteklo i trűstati sze je mogűcse, da na podpornice cselo sze bole mláde i agilisne mocsí posztávijo : naj mi szlobodno bode notri pokazati, kak szmo safarűvali vu pretekűcsi 6-ti lětaj, nakeliko nam je mogűcse bilű pred nász posztávleni cil, csi bar nē doszėgnoti, nego nakeliko-teliko pribli'zati?

Visziko postűvano nazavűpsztvo! Pred sesztimi lėti rávno na etom meszti dr'zánom sinyűrszkom gűlűsi szem pokazao na vnűge rane nase cėrkvi, stere krvavijo i stere samarítanuskó poműcs potrebűjejo. Z-isztinom dűso podigávajűcse videnye je bilű, kak szo sze na moje szlabe recsi szrdcá genole i na etom szv. meszti mosnyé ōdprle. I zdā po 6-ti lėti, csi sze nazā zglėdnem na podpornice ōpravice, z-tēm pobo'znim prorokom z-zahválaim szrdcom lehko vadlűjem : »Do eti-ga mao nam je vszigdár napoműcs bio Goszpűd!« Nase delo je, naimre pri ednom táli jáko obilno blagoszlovo, stero szmo pred sesztimi lėti sze nē trűstali i tű je dijacskoga dűma gorposz-

távlenye. Gda szmo pri nasi vernikov szrdc dve-raj trűpali, aldove proszili, ōdprle szo sze pred nami, nase prosnye szo poszlűhnoli i pűleg szvo-je preműcsi szo prinásali aldove na sinyorije samaritanusa, na podpornice oltár.

Vu preminűcsi lětaj szo naszledűvajűcsi aldovi priaseseni po poszebnai gmajnaj na podpornice cűla : Z-Bodonszke fare 14,494.20, z-Puconszke 10,851, z-Szobotske 11,542.87, z-Krűzevszke 7,511, z-G. Szlávcske 3,253.35, z-Morávcske 2,892.10, z-Petrűvszke 2,368.20, z-Hodoske 1,844.10, z-D. Lendavszke 2,113.50, z-Domanjsevszke 421, z-podpornice vlo'zb interes 1,244.68, z-sinyűrszki gűlűšov offertoriumi 3,476.93, vszevkűp 62,012.93 Dinárov.

Z-ęte sume nájvéksi tál szmo „Diacskomi dűmi“ darűvali, vodo nasz je on trűst, da z-tűv násztaov ali de 'zivėla, ali preide přémurszka evang. szv. mati cėrkev; cűlo nase 'zelėnye je bilű i jeszte, da 'znyega bodemo vdáblali prűsesztne voditele : dűhovnike, kántore, vucsitele, inspektore, z-recsűv evangelicsanszko intelligentio. Vsze nase naminyávanye je bilű, da sze dijaski dom, kak nájprve gori pozdigae i zátó szmo na nyega cil aldűvali 37,600 din.

Hvála vűsnymi Bűgi i vernikov aldovnoszti „Dijacski dom“ je gori posztávleni i zídanya sztroski zdā 'ze zvűn edne mále sume szo doj plácsani, csi bár jesztejo escse pri nyega dokoncsanyi neodlāsane ōpravice.

Podpérali szmo escse nase sinyorije dvē nájmlájšivi i nájšzlabejsivi gmāni : G. Szlávcsko i D. Lendavszko, vszákó poszebi z-6—6 jezero dinármi. G. Szlávcsa cėrkev dá zídati i csi tű delo z-Bo'zov pomocsűv doprineszė, mocsno verjem, ka mo tam edno zadoszta krepko gmajno meli, stera de vu prűsesztnoszti szāma vu szebi mogűcsa obsztāti ino sze gori dr'zati. — Nē tak D. Lendava, tá je mála, szlaba, premalo vernikov má, med drűge vűre szlancsarmi raztorjene, tak da tá i na prűsesztno bode poműcs potrebűvala. Priprávla sze k-zídanyi cėrkvi! Zdā escse nevěmo, csi bi nyē nebi bűgse bilű escse eden csasz pri prűsztoj molitvárnici osztāti i na cėrkvi zídanye pėneze na dűhovnika plácsa ogvűsanye fundátio obrűti. Vu sztári vrěmenaj szo sze escse vėkse, krepse gmajne zadovolile z-prosztimi molitvárniciami, tam je Kűszecsszka gmajua, escse i dneszden nema cėrkvi, szamo prűszto molitvánico. Ka je vrėdna lėpa cėrkev, csi nega, kí bi v-nyē Bo'zo rēcš glászo?

Pôleg premôcsi szmo podpérali Novi-Vrbasza »Diakoniszoz násztavo« tüdi; v-seshti létaj szmo 1800 din. áldova prineszli na nyô.

V-eti szem bio batriven na krátci notri pokázati i krátci kôp pred vász posztaviti postüvana goszpoda, nase ôprave i safarüvanye. Zdâ pa da je na méne zavüpane cséshti vrëmen doli preteklo, znôva zahválim postüvanim gmajnam za meni szkázano vüpazen, aldüvanya [gotovim vernikom za ono lübézen, ka je moja proszécsa rêcs nê zaosztála »vu püsztási kricsécsega glász« nego szo jo szlíhsali i z-dobrim nágibom prijali i prineszli szvoje áldove na szv. m. cêrkvi oltár. — Z-ednim pa tüdi proszim goszpodna Bogá, naj i nadale blagoszlovi i nêti vu szrdcáj vernikov eto áldovnoszti gotovnoszti i dá nasoj szv. materi cêrkvi i násztavam krepke, dela vrêle, mláde i agiliske voditele, steri do mogôcsi escse véksa dôprineszti od nász prvêsi.

Podpornice nazavüpszto cêrkevnoqa predszednika naprêdánye na znánye vzeme.

2. Podpornice pêneznik od 1927/28 leta racsún naszledüvájôcs posztávi pred gyülês: Z-prem. leta osztanak ino interes 92 din. 80 par; z-poszební gmaja áldovi: z-püconszke gmajne 1958.90, z-bodonszke 1538.60 i 10 grosov. z-Krízevszke 1119.50, z-Gornyi Szlávec 740.85, z-Petrôvec 365.20, z-Domajnsevec 185, z-Hodosa 449.30, Murszka szobota 2 525.10, D. Lendava 530, Morávcí 300, áldovov vszevküp 9.712.45 i 10 grosov. z-prvêsega leta osztának 92.80, vszevküp 9.805.25 D. i 10 grosov.

8. Na té sume goritálanye gledôcs je nazavüpszto naszledüvájôcs porácsalo razdeliti: Di-jecskomi dômi 1000 din., G. Szlávecskoj gmáni 5000 din., D. Lendavszkoj gmajni 3000 din., Novi Vrbasz diakoniszoz 500 din., vszevküp 9500 din. Osztának sze k-prisesztnoga leta notrijemányi má prikapsiti. Píszano kak vise:

SIFTÁR KAROLY I. r.
predszednik.

Potrdimo:

CÁR SÁNDOR I. r. DARVAS FERENC I. r.

Biblia.

Nôvi zákon z-Zoltármi, steri je zádnyics 1883. I. tak pred 45 leti bio stampani i 'ze celô zmenkao, je v-etom leti znôva v-5000 exemplári stampani i kak z-Belgráda od „Biblio vödávájôcssega drüztva“ pí-

sejo, je 'ze gotov. Za nisteri dén 500 exemplárov v-Szoboto na goszp. sinyôra imé pride. Odnut vszáka fara k-vernikom primêren racsún prêk vzeme i vu szvojem kríli gmajnarom poszredüje. Vszákoga exemplára cêna je zdâ escse 25 din. Tô szo nájtönyêse knige, szamo sze vézanye plácsa, to ovo je k-senki. — Toplo je porácsamo vernikom, da szí je szprávijo, naj edne evang. familie nede, stera bi szí tô csíszte vretine, Bo'ze králesztvo razstürjávájôcs szvéto knigo na szvoje düse otávlanye i na nebeszko-ga országa priprávlanye szebi nebi szprávila, ár kak Luthera peszem právi:

Gde szvét' biblie nenáides,
Bo'zi kincs tam zaman isces;
Satan gáji szvoi sztális tam
I nê je ona Bo'zi sztan,

Naj zlo du'ze ne láda v-nyê,
I Goszpôd ti bode pri nyê:
Odpri szkopec tvojo mosnyô,
Kak nájprvle szí szpravi nyô.

Rano, keszno cstí nyê redí,
V-szrdcé szí vcêpi nyê rêcsi;
Koga düsa sze nyê dr'zi,
Vecsni pocsínek zadobí.

Cêrkevne historije opomenitel na oktober mészec:

1. Vszevucseliscse nasztávleno v-Heidelbergi 1386. — 2. Dispotacija v-Marburgi med Lutherom i Zwinglijem 1529. — 4. Flidner Tivadar † 1864 — 8. Luther drüstvo nasztávleno na Mad'zarskem 1884. — 9. Vszevucsiliscse nasztávleno v-Tübingeni 1477. — 11. Gomboc Miklós* 1726; Zwingli Ulrik † 1531; I. Rákoczy Juri † 1648. — 13. Fry O'zébet † 1845. — 15. Mad'zarska evang. navküpna cêrkevna Podpornica nasztávlena 1860. — 16. Cranach Lukács † 1553. — 18. Wittenbergsko vszevucsiliscse nasztávleno 1502. — 19. Thurzo Imre † 1621. — 22. Sánt-ha Károly* 1840. — 24. Míra závezek v-West-fálji 1648. — 25. Vödánye II Jo'zefa potrpívoszti zrendelüvanya 1781. — 28. Velikoga Konstantina obládnosz obri Maxentiusa 312. — 29. Kúzmits Stefan † 1779. — 31. Luther vöprebje szvoji 95 pravíc 1517.

Podpérajte
„DÜSEVNI LISZT!“

Rázlocsní máli glászi.

Radoszti glász. „Szpravicseni pa zobsztom iz-nyegove miloscse po odküplený, stero je vu Krisztusi Jezusi.“ (Riml. 3, 24.)

Turobni glászi. *Solymossy Lajos* barun, ki szo nas zádnyi navküpní církevní i solszki inspektor bílí, szo në dávno mrli. — *Sántha Károly*, imenitní církevní pizátel ino szpěvník, szo szeptembra 7-ga, sztaroszti szvoje 88. leti mrli. Vu vogrski peszmeni knigaj vise 100 lépí peszem jeszte od nyi.

Narodnoga drústva devéta szejá je szeptembra 4-ga odprěta v Genfi z-Božov szlůzbov, pri steroj szo Jage londonszki dűhovnik predgali. Vu szvojoj predgi szo naglasűvali, ka je bojnyane med krsztsanszskimi narodmi szpáka.

Protestanszki cerkveo centraleurop-szke pomožne kanclaje nazavűpnoszti szejá je szept. mészeca vu Pragi tekla doli.

Hollandia. Hollandszka kalavinszka církev je zaměnila kralici on obhod nyéni, ka je olimpiáda borenya najeme nedelni dén razdelűvala i tak z-pěldodávanyem priszűpila k-oszkrűnenyi nedele.

Mednárodná obrambná zvěza protestantizmusa, nasztávlena 1923. leta, szvoje letosnye szpráviscse v Budapesti okt. 16—18 bude mēla. Med naprědávci sze nahájajo tűdi nas mariborszki sinyor, Baron János.

Evang. kateheti. Za vucsitele verenávuka szo imenűvani od drűzave v M. Soboti Kováts Stefan sinyor-dűhovnik, v Gor. Szlavecsi Kováts Károly i v Motvarjevce Gergorics Mihály kalavinszki farar. Te zádnyi bi mogao vcsiti verenávuk tűdi v Proszenjácovci, Fokovci, Domanjsovci, Vucsjojgomili i v-Andrejci. Vu tē soláj szo deca szkoron vszi evang. vere, v-nister-ni niti z-lampasom nenájdemo kalavinszkoga solára. Kak sze je pa tē moglo zgoditi, ka je za tō szlűzbo nasega evang. dűhovnika prosnya zavűzena? Videant consules . . . ! Ne zaprte ocsí na vszako krivico!

Jeli bi dneszdén bílő mogócse takse? Nedovědno szem prevecs intereszantno matrikuláció najsao. 1831. leta marc. 5-ga v-Tesanovci rojenomi deteti, Fliszar Jánosi, szo botrina bílí pri krszti v-pűconszkoj církví: Rev. g. Stefan Szovják plebános pri S. Benediki z-szvojoj ver-tinyov: nemeskov Rosov Jenese. Kaksé gucsé-cse szvedocsansztvo je to kre one blázene ver-

szke potrplivoszti, stera je dneszdén tak dalecs od nász!

Cerkveni glász. Kak sze csűje, nas g. sinyor namerávajo na szprotolětje zacsnoti rėd-no vizitácii nasi gmán. Tembole je radoszten tē glász, ár szmo 'ze prěk 15 lét në meli sinyorszke vizitácii, stera je po cerkevnom ză-koni naprěpízšana i stere cio je, da sze g. sinyor na líci meszta ogvűsajo od dela církví, söl i gmajnszki korporácii i ed toga porácsajo na sinyorszkom gűlűsi. Zăto ji li Bóg prineszi!

Z-Pűconec v Gederovce szo predjani g. Hári Zoltán skolnik, ki bodo tam tűdi nas verenávuk i církevne peszmi vcsűli. Z-szűdcá ji pozdrávamo na nűvom meszti i mészlimo, ka sze nasa deca vecs nede vcsűla, ka na vűzem meszo 'zegnyávajo.

Szamovolni dári. Na Diacski Dom: Luthár Márton Puconci 10 D, Mőrec János Gorica 10 D, Szever Sándor Puconci 10 D. — Na neszprűhlivi vėnec v-szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto: Fliszár Ivan 'zenov Szebeborci (Brunswick) 30 Din. — Na geridűzánye Dűsevnoga Liszta: Vljaj Mihály trg. Ljubljana 40 Din. — Radi bi nadalűvali! Szűdcsna hvála!

Boj prűti vencom. Pri szprėvodov vencaj neszpametno zaprávlyane je pred nisternimi létmi hválevrėdno zasztávila vu Svėdországi Hedín goszpodicsína, Ázie velkoga zbrodűjavca Hedín Sven szesztra. Z-velkov propagandov je doszėgnola, ka v-Svėdországi dneszdén 'ze pri ti nájprednyəsi familij na szmrtnė vence name-nylene pėneze na tak zváne 'Blumster Funder' (Cvetni fond) mąjo segō aldűvati, steri je 'ze nateliko narászao, ka pri lűdi lűbėznoszta i szociální cűlov őpravica je vecs delavcov sztánov, cėle mále vărase bílő mogócse nasztáviti.

Sveitza szvėtek. Lėpi národén szvėtek je drűzání v-Sveitzi z-tém, ka vszako leto auguszta prvoga návadno drűzánom národnom szvėtki prűlíki po cėlom országi áldovov pobėranye narėdijo i vkűpdoblene pėneze na dobre nasztave obrnějo. V-etom leti tak aldűvani pėnez $\frac{3}{4}$ tál je na obsztarani blűznyí raczűn, $\frac{1}{4}$ tál pa na oszlableni i delati nemogēcsi szziromákov obrambni dom podpėranye obrnyeni.

Devėdeszėt millio nemcov jeszte na szvėti.

Nűvi kurátorje: V-Gornyi Petrovci Bohár Ádám za pėneznika i Kardos Vince za presbitera; v-Gor. Szlavecsi Huber Franc za pėnezni-

ka i Hajdics Lajos za presbitera, v-Križevci za glavnoga kurátora Kelemen János, za pèzeznika Cserni Ferenc szo zvoljeni. Bojdi tē nōvi cseszt-nikov cërkeveno delo szádardodno!

V-Moszkvi szo kommunistje Kríztusa odávci, Judási szteber pozdignoli. Tak ospotávajo tē zablodjeni i vu szrdci pokvarjeni, neszrecsni lúdjé pravico ponižávati i hüdóbo dícsiti.

Statistika. Od prèkmurszke evang. sinjorie 1927. leta položaja: *Sztancsarov gibanje*: v-1927. leti sze je naródlilo 272 možkoga, 231 ženszkoga szpóla, vszevkúp 503. Z-30-timi menye, kak lání. Mrló je 258 možkoga, 245 ženszkoga szpóla, vszevkúp 503, z-82-ma vecs kak lání. Zdaló sze je 196 csízti i 30 zmēsni párov, vszevkúp 226, z-9-timi menye, kak lání. Konfirmálivano je 164 možkoga, 203 ženszkoga szpóla, vszevkúp 367. Konfirmácie je nē biló v-Domajnsevcu i v-Dolnoj Lendavi. (?) *Verszki žitek*: Vu Bože szlúžbe poszlúhsanyi i v-cërkev hodbi sze zadoszta vréloszti szkažúje. Ev. ženszko drúžtvo jeszte v-Szoboti, D. Lendavi, stere blagoszlovno delóvanye szpunávajo i vu velikoj meri naprè pomágajo pobožen krsztsanzski žitek, jeszte escse ženszko drúžtvo v-Hodosi, v-Morávci, v-G. Szlavecsi. Cërkeven nas csaszopisz, kalendari cstéje, ali nē povszéd. Na sexagesime nedelo je vu vszákoi cërkví držána Biblinszka, ali szí bojdi stampov nedela, sterga hípa je offertorium držáni, z-steroga je na stampov fond 1215 din. 20 par aldúvano. *Solzszka dugóvanya*: V-Szobotski reálgimnázium je hodilo 67 mladencov i 12 deklin, vszevkúp 79. Vu osznovne (vesznicske) sòle je hodilo 1297 pojbcsov 1242 deklin, vszevkúp 2539-ti vucsenikov. *Gmajn pènezna dugóvanya*: Notrijemanye: 408,958.74 din. vódávanya 373,606.34 din. Osztánek 35,352.40 din.

Dári na dijacski dom. Z-Vancsavészi: Vrecsics Mihály 10 din.; z-Polane Cipott Iván i Siftár Lajos 20—20 din.; z-Gederovec Džuban Ilona 50 din.; z-Kancsavec Hári Stefan (hst. 25) 50 din.; z-Brezovec Siftár Ferenc ostarjás dvá zakla krumpisov; z-Szobote goszpá Kovács Stevanova eden zakel krumpisov, goszpá Dr. Sömenova i Kardosfca vu szvojem tjédni kiszeldk, szmetano, cukor i belice. Z-Sztrükovec Siftár Ferencova 5 kil kukorcsne mele; z-Szobote Prèkmurszka Banka (szlára gasza) 500 din. Z-Pet-

ròvszke gmajne: z-Lúcové 11 kg. psenice, 14 kg. žita; z-G. Petròvec 12 kg. ps., 33 kg. ž.; z-Sztányovec 16 kg. ps., 27 kg. žita; z-Borecsa 12 kg. ž.; z-Zenavla 25 kg. ž.; z-Nerádnovec 20 litrov psen, 12 l. ž.; z-Adriánec 24 l. ps., 41 l. ž.; z-Sálinec 3 l. ps., 22 l. ž.; z-Petròvec g. Godina Stevan dühovnik 1 meter psenice. Vsžém daritelom nájtóplésa hvála! Poszebno poiménaj szmo eto pót nē mogli kvitérati, za stero odpúsztsénye proszimo. Na prísesztno leto na tom bode-mo, da de nam mogócse dobrovolne daritele poiméni vópokázati. Z-ednim bode-mo na tom, da oni zroki, steri szo vnóge oddarúvanya zadržávali, preminéjo. Za ednoga neprípravnoga znásanya volo sze nemrejo vszi szódliti. Z-Szobotske fare: Z-Mlajtinec: Kozic Jožef, Temlin Stevan 15—15 kil žita, Horváth Stevan 8 k. ž. Benko Jožef 7, Skrilec Stevan 10, Horváth Ivan 6, Horváth Stevan logár 5, Luthár Stevan 8, Podlészek János 2 kil žita. Z-Norsinec: Miholics Iván 12 k. žita, Bankó Ferencova 16 k. krumpisov, Podlészek Stevan 5 k. žita, Vucskics Vince 9 k. ž., Dsuban János 10 kg. psenice, Dsuban Stevan i Pintarics N. 20—20 kg. krumpisov. Z-Martjánec: 25 kg. žita. Z-Vescice: Banfi Ferenc, Krancsics Stevan, Frankó Stevan, Fujsz Ferenc po kil psen. Vitéz Stefan, Norcsics Ferencova, Novák Ferenc, Kumin Ivan, Szocsics Stevanova, Bankó Ivan po 2 kg. ps. Fliszár Stevan 3, Fliszár Stevana vdovica 4, Prkics Sándor i Mihály 5—5, Prkics Jožef 6, Novák Miklós 6, Novák Iván 7 kg. psenice. Z-Csrnelavec: Kumin Stevan, Szapács Ferenc 1—1 kg. ps. Kumin Miklós 2 kg. ps., Szapács Sándor 4, Cipót Sándor 1, Cigúth Stevan 1, Berke János 4 kg. psen., Titán Iván 2, Miholics Ferenc 1, Vljaj Mátyás 7 kg. žita. Z-Kúpsinec: Banfi János, Horváth Peter, Grábár József, Dervarics Iván, Kocsár Miklós, Kovácsics Kálmán po 2 kil, Norcsics Ivan, Gorcsán Miklós 8—8, Kocsár Jožef 6 kg. psenice, Nemec Sándorova 5, Andrècs Iván 3 kg. žita. Z-Renkovec: Bertalanics Mátyás 1, Bertalanics János, Horváth Jožef mlajsi, Kericsmár Imre, Szinicz Stevan po 2 kg. Hajdinyák Ferenc 3, Sbül Ferenc 4, Gombóc Stevan 5 kg. psenice. Z-Mòrszki Petròvec: Andrècs János 10 kg. psenice i 10 kg. psena, Mácsék János 8 kg. psenice, Dsuban Mátyás 2 kg. žita, Mácsék 5 kg. žita. Z-Szodisinec: Vratarics Lajos 3 kg. psen., Andrècs Ferenc 7 kg., Podlészek Jožefova 18 kg. psen., Szapács Alajos 4 kg. žita, Pintarics Stevan 5, Rogán Rudolf 13, Fujsz Alajos 6, Vűjec Jánosova 10, Gombóc Ferenc 13, Vűlec Stevanova 3, Vukán Jožef 10 kg. psenice, Podlészek Lujza 5 din. Hvála!